

OBSAH

Úvod	11
I. část	
OBEČNÁ ANATOMIE	
Program a rozdělení anatomie	15
Přehled stavby lidského těla	17
Přehled tkání	21
Epithely	21
Roztřídění podle tvaru	21
Epithel plošný	21
Epithel trámčitý	23
Epithel retikulární	23
Roztřídění podle funkce	24
Pojiva	25
Vazivo	25
Chrupavka	30
Kost	32
Tkáně svalové	33
Svalstvo hladké	33
Svalstvo příčně pruhované	34
Svalstvo příčně pruhované srdeční	35
Tkáň nervová	35
Základní rysy embryonálního a kmenového vývoje	41
Vývoj jedince – ontogeneze	41
Obecné pojmy	41
Vývoj zárodku člověka	44
Základní morfogenetické mechanismy za ontogeneze	44
Růst	54
Diferenciace	55
Formace	56
Růst těla po narození	57
Základní pravidla růstu těla	59
Kmenový vývoj člověka v rámci Primátů – antropogeneze	60
Variace a jejich posuzování z hlediska vývoje	63
Anatomické názvosloví	65
Označení rovin těla	66
Označení směrů	66
Označení hlavních částí těla	68
II. část	
POHYBOVÝ APARÁT	
SOUSTAVA KOSTERNÍ	
Obecná osteologie	73
Základní stavba kosti	73
Vznik a vývoj kosti	76
Tvar kosti	85
Mechanické vlastnosti kosti	85
Obecná arthrologie	87
Spojení kostí	87
Spojení pojivovou tkání	87
Articulatio synovialis – kloub	88
Vývoj kloubu	89
Stavební a funkční zvláštnosti kloubních součástí	90
Pohyby v kloubech	93
Rozdělení kloubů	95

Skeleton – kostra	99
Columna vertebralis – páteř	99
Vertebrae – obratle	99
Vertebrae cervicales – obratle krční	102
Vertebrae thoracicae – obratle hrudní	105
Vertebrae lumbales – obratle bederní	106
Os sacrum – kost křížová	107
Os coccygis – kost kostrční	110
Spojení na páteři	114
Disci intervertebrales	115
Ligamenta páteře	116
Articulationes intervertebrales	118
Spojení kraniovertebrální	118
Páteř jako celek	119
Orientace na páteři	122
Pohyblivost páteře	122
Základní pohyby	122
Zvláštnosti pohybů páteře podle rentgenologických studií	125
Kostra hrudníku	131
Costae – žebra	131
Sternum – kost hrudní	134
Spojení na hrudníku	135
Pohyby žebel	137
Hrudník jako celek	139
Cranium – lebka, kostra hlavy	143
Neurocranium	143
Os occipitale – kost týlní	143
Os sphenoidale – kost klinová	147
Os ethmoidale – kost čichová	153
Concha nasalis inferior – dolní skořepa nosní	155
Os temporale – kost spánková	155
Přehled kanálků a dutin v pars petrosa	160
Os frontale – kost čelní	161
Os parietale – kost temenní	164
Os lacrimale – kost slzní	165
Os nasale – kost nosní	165
Vomer – kost radličná	168
Splanchnocranium	169
Maxilla – horní čelist	169
Os palatinum – kost patrová	172
Os zygomaticum – kost lícní	172
Mandibula – dolní čelist	174
Os hyoideum – jazyka	178
Ossicula auditus – kůstky sluchové	180
Části a prostory lebky	181
Lebka jako celek	181
Mozková část lebky	181
Calvaria (calva) – klenba lebeční	181
Basis cranii interna	181
Fossa cranii anterior	181
Fossa cranii media	186
Fossa cranii posterior	187
Basis cranii externa	191
Obličejová část lebky	195
Orbita – dutina oční	195
Cavitas nasi ossea – kostěná dutina nosní	195
Fossa temporalis – jáma spánková	201
Fossa infratemporalis	201
Fossa pterygopalatina	201
Palatum osseum – kostěné patro	202
Tvar lebky jako celku	204
Lebka novorozence	204
Antropometrické posouzení lebky	206
Pohlavní rozdíly na lebce	207
Rentgenové zobrazení lebky	208
Vývojové vztahy splanchnocrania	210
Spojení na lebce	212

Synchondroses cranii	212
Suturæ cranii	213
Ligamenta na lebce	213
Articulatio temporomandibularis – kloub čelistní	213
Pohyby čelistního kloubu	216
Skeleton membrorum – kostra končetin	217
Ossa membri superioris – kosti horní končetiny	219
Cingulum membri superioris – pletenec horní končetiny	219
Scapula – lopatka	219
Clavicula – kost klíční	220
Skeleton membri superioris liberi – kostra volné horní končetiny	222
Humerus – kost pažní	222
Ossa antebrachii – kosti předlokti	225
Radius – kost vřetenní	226
Ulna – kost loketní	226
Ossa manus – kosti ruky	229
Ossa carpi – kosti zápěstní	229
Ossa metacarpi – kosti záprstní	232
Ossa digitorum manus – kosti prstů ruky	233
Ossa sesamoidea manus – sesamkové kůstky ruky	234
Articulationes membri superioris – spojení horní končetiny	235
Articulationes cinguli membri superioris – spojení pletence horní končetiny	235
Articulatio sternoclavicularis	235
Articulatio acromioclavicularis	235
Pohyby pletence horní končetiny	236
Articulationes membri superioris liberi – spojení volné horní končetiny	237
Articulatio humeri – kloub ramenní	237
Pohyby ramenního kloubu	238
Articulatio cubiti – kloub loketní	239
Membrana interossea antebrachii	241
Articulatio radioulnaris distalis	242
Articulationes manus – klouby ruční	244
Articulatio radiocarpalis	244
Articulatio mediocarpalis	244
Articulatio ossis pisiformis	244
Articulationes carpometacarpales	244
Articulationes metacarpophalangeales	251
Articulationes interphalangeales manus	252
Ossa membri inferioris – kosti dolní končetiny	253
Cingulum membri inferioris – pletenec dolní končetiny	253
Os coxæ – kost pánevní	253
Os ilium	253
Os ischii	256
Os pubis	259
Skeleton membri inferioris liberi – kostra volné dolní končetiny	259
Femur – kost stehenní	261
Patella – česka	261
Ossa cruris – kosti bérce	262
Tibia – kost holenní	262
Fibula – kost lýtková	264
Ossa pedis – kosti nohy	266
Ossa tarsi – kosti zánártní	266
Ossa metatarsi – kosti nártní	270
Ossa digitorum pedis – kosti prstů nohy	271
Ossa sesamoidea pedis – sesamkové kůstky nohy	272
Articulationes membri inferioris – spojení dolní končetiny	273
Articulationes cinguli membri inferioris – spojení pletence dolní končetiny	273
Articulatio sacroiliaca – kloub křížokyčelní	273
Symphysis pubica – spona stydká	273
Ligamenta pánve	273
Pánev jako celek	273
Pelvis minor	278
Roviny a rozměry pánevní	278
Zevní rozměry pánevní	282
Articulationes membri inferioris liberi – spojení volné dolní končetiny	282

Articulatio coxae – kloub kyčelní	282
Pohyby kyčelního kloubu	283
Rtg zobrazení kyčelního kloubu	286
Articulatio genus – kloub kolenní	287
Ligamenta pouzdra	289
Nitrokolovní vazy	290
Dutina kloubní a synoviální membrána	295
Pohyby kolenního kloubu	295
Articulatio tibiofibularis	297
Membrana interossea cruris	297
Syndesmosis tibiofibularis	297
Articulationes pedis – skloubení nohy	298
Articulatio talocalcralis – horní kloub zánártní čili kloub hlezenní	298
Dolní kloub zánártní	302
Articulatio cuneonavicularis	305
Articulationes tarsometatarsales	305
Articulationes intermetatarsales	305
Articulationes metatarsophalangeales	305
Articulationes interphalangeales pedis	305
Klenba nožní	307

Soustava svalová

Obecná myologie	313
Základní stavba svalu	313
Funkce svalu	316
Inervace svalu	318
Svalové cévy	319
Růst svalu a regenerační schopnost svalu	321
Pomocná zařízení svalová	321
Variace svalů	322
Původ svalů	322
Musculi dorsi – svaly zádové	325
1. povrchová vrstva (musculus trapezius, musculus latissimus dorsi)	325
2. vrstva (musculi rhomboidei, musculus levator scapulae)	326
3. vrstva (musculus serratus posterior superior et inferior)	327
4. hluboká vrstva	327
Systém spinotransversální	329
Systém spinospinální	329
Systém transversospinální	329
Krátké svaly hřbetní	329
Hluboké svaly šíjové	329
Fascie na zádech	329
Musculi thoracis – svaly hrudníku	335
Svaly thorakohumerální	335
Vlastní svaly hrudníku	337
Diaphragma – bránice	339
Fascie hrudníku	344
Musculi abdominis – svaly břicha	347
Svaly ventrální	347
Svaly laterální	347
Společné funkce předních a postranních svalů břišních	349
Svaly dorsální	349
Charakteristická vazivová a šlašitá místa stěny břišní	350
Linea alba	350
Vagina musculi recti abdominis	350
Linea semilunaris	350
Ligamentum inguinale	350
Fascie abdominis – fascie břišní	350
Zeslabená místa stěny břišní	352
Canalis inguinalis – kanál tříselný	352
Jizva pupěční	353
Pobříšnice, peritoneum, na přední stěně břišní a kýly ve stěně břišní	356
Herniae inguinales – kýly tříselné	356
Svaly dna pánevního	357

Diaphragma pelvis – dno pánevní	357
Funkce diaphragma pelvis	359
Musculi capitis – svaly hlavy	361
Musculi masticatores – svaly žvýkací	361
Souborné funkce žvýkacích svalů	364
Musculi faciales – svaly mimické	364
Svaly kolem štěrbinu ústní	364
Svaly kolem štěrbinu očních víček	367
Svaly na nose	367
Svaly na klenbě lebeční	368
Svaly boltece ušního	368
Musculus buccinator	368
Fascie hlavy	369
Musculi colli – svaly krku	371
Platysma	372
Musculus sternocleidomastoideus	372
Musculi suprahyoidei	372
Musculi infrahyoidei	374
Musculi scaleni	375
Hluboké svaly krční	375
Krajiny krku	378
Topografické prostory hlavy a krku	378
Musculi membri superioris – svaly horní končetiny	381
Svaly ramenní a lopatkové	381
Musculi brachii – svaly paže	384
Musculi antebrachii – svaly předlokti	386
Přední skupina	387
Povrchová vrstva	387
Druhá vrstva	388
Třetí vrstva	389
Čtvrtá, hluboká vrstva	390
Laterální skupina	390
Dorsální skupina	392
Povrchová vrstva	393
Hluboká vrstva	394
Musculi manus – svaly ruky	397
Svaly thenaru – skupina palcová	397
Svaly hypotheraru – skupina malíková	400
Musculi lumbricales	400
Musculi interossei	400
Aponeurosis palmaris	403
Šlachové pochvy, vaginae tendinum, dlaně a hřbetu ruky	404
Šlachové pochvy ve dlaní	404
Šlachové pochvy na hřbetu ruky	405
Fascie a prostory horní končetiny	405
Axilla – jáma podpažní	405
Fascia brachii	405
Fascia antebrachii	405
Fasciae manus	406
Musculi membri inferioris – svaly dolní končetiny	409
Musculi coxae – svaly kyčelního kloubu	409
Přední svaly kyčelního kloubu	409
Zadní (a zevní) svaly kyčelního kloubu	409
Musculi glutei	409
Pelvitrochanterické svaly	412
Musculi femoris – svaly stehna	413
Ventrální skupina	413
Mediální skupina	415
Dorsální skupina	417
Musculi cruris – svaly bérce	418
Přední skupina svalů bérce	418
Laterální skupina svalů bérce	420
Zadní skupina svalů bérce	420
Povrchová vrstva	422
Hluboká vrstva	422
Musculi pedis – svaly nohy	424

422	Svaly na hřbetu nohy	424
422	Svaly v plantě	424
422	Svaly palce	424
422	Svaly malíku	424
422	Svaly střední skupiny	424
422	Musculi interossei	429
422	Svaly udržující klenbu nohy	429
422	Aponeurosis plantaris	429
422	Šlachové pochvy nohy	430
422	Šlachové pochvy na hřbetu nohy	430
422	Šlachové pochvy za vnitřním kotníkem	430
422	Šlachové pochvy za zevním kotníkem	431
422	Šlachové pochvy na plantární straně prstů	431
422	Fascie a prostory dolní končetiny	431
422	Fascia glutea	431
422	Fascia lata femoris	431
422	Typické útvary a prostory stehna	432
422	Jáma zákolenní – fossa poplitea	434
422	Fascia cruris	435
422	Fasciae pedis – fascie nohy	435

Dodatek:

Přehled svalů zúčastněných na základních pohybech	439
---	-----

Věcný rejstřík	447
----------------	-----